

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย การดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะจากการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาใต้เด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนประถมศึกษาใต้เด่น 12 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาใต้เด่น และครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์และแบบวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์เอกสารด้วยตนเอง โดยวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่และค่าร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ให้การสัมภาษณ์

สถานภาพของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพบว่า ทั้งหมดเป็นเพศชายส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ทั้งหมดมีอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าการประถมศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 11-15 ปี วุฒิการศึกษาทั้งหมดปริญญาตรี

สถานภาพของศึกษานิเทศก์พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ทั้งหมดอายุราชการ ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6-10 ปี วุฒิ การศึกษาส่วนใหญ่ ระดับปริญญาตรี

สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น พบว่า ทั้งหมดเป็น เพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ทั้งหมดอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป ระยะเวลา ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 6-10 ปี ทั้งหมดวุฒิกการศึกษาอยู่ใน ระดับปริญญาตรี

สถานภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ส่วนใหญ่มีอายุราชการอยู่ในระหว่าง 11-15 ปี วุฒิกการศึกษาส่วนใหญ่ ระดับปริญญาตรี

2. การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น

2.1 งานหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ประกอบด้วยการจัดหาหลักสูตร การ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

การจัดหาหลักสูตร เอกสารหลักสูตร พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ขอความสนับสนุนวัสดุ-อุปกรณ์ทางการศึกษา

การศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรพบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ขอคำปรึกษาข้อเสนอแนะ ส่วนทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นคือ โสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ เป็นสื่อในการศึกษา ทำความเข้าใจหลักสูตร

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ โสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ เป็นสื่อในการศึกษา ทำความเข้าใจหลักสูตร

การนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะ

2.2 งานการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสาธิตการสอน การสอนซ่อมเสริม ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

การจัดครูเข้าสอน และการจัดตารางสอน พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น ไม่ได้นำเอาทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้

การเตรียมการสอนพบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์/นักวิชา ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ขอเยี่ยมเอกสารทางวิชาการและขอคำปรึกษา ข้อเสนอแนะ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ เชิญมาเป็นวิทยากรในการให้ความรู้ ทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้าง คือ โสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน ทรัพยากรธรรมชาติ คือ ทรัพยากรธรณี (ดิน หิน แร่) และสัตว์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ทรัพยากรสังคม คือ ประเพณีวัฒนธรรม ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยตรง

การสาธิตการสอน พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ เชิญมาเป็นวิทยากรในการให้ความรู้และสาธิตการสอน

การสอนซ่อมเสริม พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นไม่ได้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการสอนซ่อมเสริม

2.3 งานสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดหาสื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน ปราบกฏผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

การจัดหาสื่อการเรียนการสอน พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ขอความสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดหาสื่อ

การใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ขอความสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา

การเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นไม่ได้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในงานวิชาการด้านดังกล่าวนี้

2.4 งานวัดและประเมินผลประกอบด้วย การศึกษาทำความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผล การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

การศึกษาทำความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผล พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศิษยานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ ได้แก่ เชิญเป็นวิทยากรในการให้ความรู้

การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศิษยานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ ได้แก่ จัดทำเครื่องมือวัดผล ปลายปี

การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศิษยานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ ได้แก่ ขอคำปรึกษา ข้อเสนอแนะ

2.5 งานห้องสมุดประกอบด้วย การจัดหาเอกสาร หนังสือสำหรับครูและนักเรียน การเก็บรักษาหนังสือ การให้บริการ ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

การจัดหา จัดทำเอกสาร หนังสือสำหรับครูและนักเรียนพบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศิษยานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ ได้แก่ ขอความสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งมีลักษณะการใช้ ได้แก่ ขอความสนับสนุนด้านงบประมาณ

การเก็บรักษาหนังสือและการให้บริการ พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาไม่ได้นำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในงานวิชาดังกล่าวนี้

2.6 งานนิเทศการศึกษา ประกอบด้วยการจัดนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน การนิเทศการสอน กิจกรรมการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

การจัดนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน พบว่า ทรัพยากรที่นำมาใช้ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ เชิญมาเป็นวิทยากรในการใช้ความรู้หรือสาธิต เข้าร่วมอภิปราย ส่วนทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ สถานีวิทยุ โทรทัศน์ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ แนะนำให้ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การนิเทศการสอนพบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ สังเกตการสอนตลอดจนให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ และครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ตรวจสอบชั้นเรียน ตลอดจนให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ

กิจกรรมการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ได้แก่ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ตรวจสอบชั้นเรียน ส่วนทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้าง คือ โสตทัศนอุปกรณ์ ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ เป็นสื่อประกอบการนิเทศ

2.7 งานการวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงานประกอบด้วย การวางแผนปฏิบัติงานวิชาการ การปฏิบัติงานวิชาการตามแผน การประเมินผลแผนงานวิชาการ ปราบกฏผลการวิจัยดังนี้

การวางแผนปฏิบัติงานวิชาการ พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ ครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ซึ่งมีลักษณะการใช้ที่เหมือนกันได้แก่ เชิญเข้าร่วมเป็นกรรมการวางแผน และพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ขอคำปรึกษา ข้อเสนอแนะ

การปฏิบัติงานวิชาการตามแผน พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาคีเต๋นไม่ได้นำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้

การประเมินตามแผนงานวิชาการ พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ และครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ซึ่งมีลักษณะ การใช้ที่เหมือนกัน ได้แก่ เชิญเข้าร่วมเป็นกรรมการประเมินโครงการ

2.8 งานส่งเสริมการสอน ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคลคือ ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ ได้แก่ ขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะ ส่วนทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้าง คือ สื่อทัศนูปกรณ์ และสถานศึกษาอื่น ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน และขอความอนุเคราะห์ในการใช้อาคารสถานที่ ส่วน ทรัพยากรธรรมชาติ คือ ทรัพยากรทางธรณี (ดิน หิน แร่) และสัตว์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะการใช้ คือ ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ส่วนทรัพยากรสังคม คือ กิจกรรมในวันสำคัญและ ประเพณีวัฒนธรรม ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยตรง

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ซึ่งมีลักษณะการใช้ ได้แก่ ขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะ ส่วนทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ สถานศึกษาอื่น ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ ขอความสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา ส่วนทรัพยากรสังคม คือ กิจกรรมในวันสำคัญและประเพณีวัฒนธรรม ซึ่งมีลักษณะการใช้ที่เหมือนกัน ได้แก่ นำข้อมูลมาจัดนิทรรศการ

2.9 งานประชุมอบรมทางวิชาการ ประกอบด้วย การจัดอบรมทางวิชาการ การประชุมครูภายในโรงเรียน ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

การจัดอบรมทางวิชาการ พบว่า ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาใช้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ และครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ เชิญมาเป็นวิทยากรในการให้ความรู้ และขอคำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ส่วนทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ สื่อทัศนูปกรณ์และสถานีวิทยุ โทรทัศน์ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย ซึ่งมีลักษณะการใช้ได้แก่ เป็นสื่อในการอบรมและขอความร่วมมือ ในการประชาสัมพันธ์

การประชุมครูภายในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาตีเด่นไม่ได้
นำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้

3. ปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษาตีเด่น

3.1 ปัญหาจากการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

การจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ได้แก่
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ปัญหาที่ประสบ คือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน

การศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ได้แก่
ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากร
อยู่ห่างไกลจากโรงเรียนและบุคคลที่เป็นทรัพยากรมีจำนวนน้อย

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร ทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นที่นำมาใช้ได้แก่
สถานีวิทยุ โทรทัศน์ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย ปัญหาที่ประสบคือ ช่วงเวลาไม่เอื้อหรืออำนวยการ
ต่อการใช้ทรัพยากร

การนำหลักสูตรไปใช้ ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ ได้แก่ ครูอาจารย์จาก
สถานศึกษาอื่น ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรไม่มีเวลาว่างพอในการให้ความร่วมมือ
ทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้าง ที่นำมาใช้ได้แก่ ห้องสมุด/ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ปัญหาที่
ประสบคือ ปริมาณมีจำนวนจำกัด

3.2 ปัญหาจากการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในงานกาเรียนการสอนปรากฏผล การวิจัยดังนี้

การจัดครูเข้าสอนและการจัดตารางสอน โรงเรียนประถมศึกษาตีเด่น
ไม่ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น จึงไม่มีปัญหาในการใช้

การเตรียมการสอน ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ได้แก่ ศึกษานิเทศก์/
นักวิชาการ ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรไม่มีเวลาว่างพอในการให้ความช่วยเหลือ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ ได้แก่
ครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ปัญหาที่ประสบคือ ได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่เป็นทรัพยากร
น้อยกว่าเท่าที่ควร ส่วนทรัพยากรวัสดุที่มนุษย์สร้าง ได้แก่ โสตทัศนูปกรณ์ ปัญหาที่ประสบคือ
ช่วงเวลาไม่อำนวยหรือไม่เอื้อต่อการใช้ทรัพยากร ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ แหล่งน้ำธรรมชาติ
ปัญหาที่ประสบคือ ขาดการอนุรักษ์เพื่อการศึกษาและทรัพยากรสังคม ได้แก่ ประเพณีวัฒนธรรม
ปัญหาที่ประสบคือ ทรัพยากรมีคุณภาพไม่เพียงพอที่จะใช้ เป็นต้นแบบ

การสาธิตการสอน ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ได้แก่ ศึกษานิเทศก์/
นักวิชาการ ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรขาดทักษะในการถ่ายทอด
การสอนซ่อมเสริม โรงเรียนประถมศึกษาใต้ต้นไม่ได้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น
จึง ไม่มีปัญหาจากการใช้

3.3 ปัญหาจากการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในงานสื่อการเรียนการสอน

การจัดหาสื่อการเรียนการสอน ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ ได้แก่ ครู
อาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ปัญหาที่ประสบคือ ได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่เป็นทรัพยากรน้อยกว่า
เท่าที่ควร และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรไม่มีเวลาว่างพอใน
การให้ความช่วยเหลือ

การใช้สื่อการเรียนการสอน ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ ได้แก่
ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน
การเก็บบำรุง รักษาสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนประถมศึกษาใต้ต้นไม่
ได้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น จึง ไม่มี ปัญหาในการใช้

3.4 ปัญหาจากการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานวัดและประเพณีผล

การศึกษาทำความเข้าใจ ระเบียบการวัดและประเพณีผล ทรัพยากรบุคคล ที่นำมาใช้ได้แก่ ครู อาจารย์ จากสถานศึกษาอื่น และศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ปัญหาที่ประสบ เหมือนกัน คือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรไม่มีเวลาว่างพอ

การจัดทำเครื่องมือวัดและประเพณีผล ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ปัญหาที่ประสบ คือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรมีจำนวนน้อย ทรัพยากรวัตถุที่ มนุษย์สร้างขึ้นที่นำมาใช้ ได้แก่ สถานศึกษาอื่น ปัญหาที่ประสบคือ เจ้าหน้าที่ประจำสถานที่ไม่ให้ ความร่วมมือเท่าที่ควร

การใช้เครื่องมือวัดและประเพณีผล โรงเรียนประถมศึกษาใต้ต้น ไม่ได้ใช้ ทรัพยากรท้องถิ่น จึงไม่มีปัญหาจากการใช้

3.5 ปัญหาจากการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานห้องสมุด

การจัดหา จัดทำหนังสือ เอกสารสำหรับครูและนักเรียน ทรัพยากรบุคคล ที่นำมาใช้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรมีจำนวนน้อย การเก็บรักษาหนังสือและการให้บริการไม่ปรากฏว่ามีปัญหาการใช้

3.6 ปัญหาจากการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานนิเทศการศึกษา

การจัดนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรไม่มีเวลาว่างพอในการให้ความ ช่วยเหลือ

การนิเทศการสอนนั้น ไม่ปรากฏปัญหาการใช้

กิจกรรมการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์ สร้างขึ้นที่นำมาใช้ได้แก่ โสตทัศนอุปกรณ์ ปัญหาที่ประสบคือ ปริมาณมีจำนวนจำกัด

3.7 ปัญหาจากการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน การวางแผนปฏิบัติงานวิชาการ ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรมีจำนวนน้อย และศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรไม่มีเวลาว่างในการให้ความช่วยเหลือ การปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นไม่ได้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น จึงไม่มีปัญหาจากการใช้

การประเมินผลแผนงานวิชาการ ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ได้แก่ ครู อาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรมีความรู้และประสบการณ์ด้านวิชาการไม่เพียงพอ

3.8 ปัญหาจากการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานส่งเสริมการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ได้แก่ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรไม่มีเวลาว่างพอในการให้ความช่วยเหลือและผู้ประสบผลสำเร็จในอาชีพ ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรมีจำนวนน้อย ทรัพยากรวัสดุที่มนุษย์สร้างขึ้นที่นำมาใช้ได้แก่ สถานีวิทยุ โทรทัศน์ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย ปัญหาที่ประสบคือ ช่วงเวลาไม่เอื้อหรืออำนวยความสะดวกการใช้ทรัพยากร และ โสัดทัศนูปกรณ์ ปัญหาที่พบ คือมีปริมาณจำนวนจำกัด ทรัพยากรธรรมชาติที่นำมาใช้ได้แก่ แหล่งน้ำธรรมชาติ และป่าไม้ ภูเขา ปัญหาที่ประสบเหมือนกันคือ ขาดการอนุรักษ์เพื่อการศึกษา ส่วนทรัพยากรสังคมที่นำมาใช้ได้แก่ กิจกรรมในวันสำคัญ ปัญหาที่ประสบคือ ช่วงเวลาไม่สอดคล้องกัน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ได้แก่ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรมีจำนวนน้อย ส่วนทรัพยากรวัสดุที่มนุษย์สร้างขึ้นที่นำมาใช้ได้แก่ ห้องสมุด/ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ปัญหาที่ประสบ คือ มีปริมาณจำนวนจำกัด

3.9 ปัญหาจากการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานประชุมอบรมทางวิชาการ

การอบรมทางวิชาการ ทรัพยากรบุคคลที่นำมาใช้ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ปัญหาที่ประสบ คือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรไม่มีเวลาว่างพอในการให้ความช่วยเหลือและครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ปัญหาที่ประสบคือ บุคคลที่เป็นทรัพยากรขาดทักษะในการถ่ายทอดทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นที่นำมาใช้ ได้แก่ โสตทัศนอุปกรณ์ ปัญหาที่ประสบคือ ปริมาณมีจำนวนจำกัด และสถานีวิทยุ โทรทัศน์ หอกระจายข่าว เสี่ยงตามสาย ปัญหาที่ประสบคือ ช่วงเวลาไม่เอื้อหรืออำนวยความสะดวกการใช้ทรัพยากร

การประชุมครูภายในโรงเรียน โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นไม่ได้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น จึงไม่มีปัญหาจากการใช้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดพะเยามีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. การใช้ทรัพยากรบุคคล โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นได้ใช้ทรัพยากรบุคคลในลักษณะดังนี้ คือ ขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะ จากศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นกิจกรรมที่ควรใช้อย่างยิ่ง เพราะในสภาพปัจจุบันท้องถิ่นต่าง ๆ ได้มีแหล่งความรู้มากมาย โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาบุคคลในแหล่งวิชาการมีคุณวุฒิสูง ฉะนั้นการขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะจึงมีความเป็นไปได้สูง เป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับการวิจัยของ ชำนาญ วัฒนะ (2529) ซึ่งพบว่าลักษณะการใช้ทรัพยากรชุมชนที่ใช้มากที่สุด คือ ขอคำปรึกษาหารือและข้อเสนอแนะตามโอกาสอันควรที่เหมาะสมเช่นกัน ลักษณะการใช้ทรัพยากรอีกประการหนึ่ง คือ เชิญเป็นวิทยากรในการให้ความรู้ สาธิตและอภิปรายจากศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น

มีความสอดคล้อง Michaelis (1972) เสนอแนะการใช้ทรัพยากรคือ เชิญผู้มีความรู้ความชำนาญ มาบรรยายหรือสาธิต วิธีการใช้ดังกล่าวนั้นเป็นการนำแหล่งวิชาชุมชนมาใช้ในห้องเรียน ส่วนการใช้ทรัพยากรบุคคลในลักษณะอื่นอีกเช่น ขอความสนับสนุนด้านงบประมาณและขอความสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาจากผู้ปกครองนักเรียน พระสงฆ์ ผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนประถมศึกษานั้น ก็เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนจะต้องมีความสัมพันธ์ สนับสนุนเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การที่ผู้ปกครอง นักเรียน พระสงฆ์ให้การสนับสนุนงานวิชาการของโรงเรียนนับว่า เป็นการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล นอกจากนั้นการใช้ทรัพยากรบุคคลก็มีใช้ว่า จะดำเนินการได้ราบรื่นตลอด ยังมีอุปสรรคปัญหาเช่นกัน เป็นต้นว่า บุคคลที่เป็นทรัพยากรไม่มีเวลาว่างพอในการให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ ครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้วิจัยเห็นว่าบุคคลที่เป็นทรัพยากรนั้นเป็นผู้มีความรู้ความสามารถโดยปกติก็มีการะหน้าที่จะต้องทำอยู่แล้ว ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นจะให้การช่วยเหลือสนับสนุนและอุทิศเวลาให้โรงเรียนประถมศึกษาได้เด่น ปัญหาที่รองลงมาได้แก่ บุคคลที่เป็นทรัพยากรมีจำนวนน้อย นับว่ามีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ของวรลักษณ์ รัตติกาลชลากร (2525) กล่าวว่า "วิทยากรและเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งชุมชนมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน" ส่วนปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ บุคคลที่เป็นทรัพยากรอยู่ห่างไกลโรงเรียน ปัญหาดังกล่าวนี้โรงเรียนอาจแก้ไข โดยการพานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ เช่น การพาไปชมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การจักสาน เครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นต้น

2. การใช้ทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการใช้ทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น โรงเรียนประถมศึกษาได้เด่นได้ใช้ในลักษณะดังนี้ มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากห้องสมุด/ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน สถานที่ราชการ ผู้วิจัยเห็นว่า สิ่งตีพิมพ์จำนวนพจนานิตยสาร วารสารต่าง ๆ มีมากมาย ก็มีสาระความรู้ให้ได้ศึกษานอกเหนือจากตำราหนังสือเรียน การมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนั้นเป็นการส่งเสริมให้มีความรู้ ความคิดในการที่จะสืบแสวงหาวิทยาการใหม่ ๆ ห้องสมุด/ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน และสถานที่ราชการ มักจะมีเอกสารเหล่านั้นอยู่ การใช้ทรัพยากรวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นที่สำคัญประการ

หนึ่งใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน จากโสตทัศนูปกรณ์ สถานศึกษาอื่น ในสภาพปัจจุบันความเจริญทางเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามาก เช่น วีดิโอเทป โทรทัศน์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ ได้เข้ามามีบทบาทของในวงการศึกษาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมาก ได้รับความสนใจของนักเรียนได้ดี ช่วยลดบทบาทการสอนที่ครูเป็นจุดศูนย์กลางในการเรียนการสอน แนวการเรียนการสอนปัจจุบันเน้นถึงความสำคัญของการศึกษาด้วยตนเอง โดยคำนึงความแตกต่างของผู้เรียนและสร้างสภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน โสตทัศนูปกรณ์ และห้องสมุด จึงมีความสำคัญและจำเป็นที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย ตลอดจนลักษณะความสามารถการเรียนรู้ของนักเรียนทำให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตรงเป้าหมาย

นอกจากนั้น โรงเรียนประถมศึกษาใต้ต้น ยังได้ใช้ทรัพยากรในลักษณะขอความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์ จากสถานีวิทยุ โทรทัศน์ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย ที่เกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ยังมีรายการวิทยุ โทรทัศน์ ที่สถาบันการศึกษาหลายแห่งจัดรายการเกี่ยวกับการบรรยายความรู้ในสาขาต่าง ๆ เป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอนเป็นอันมากในอันที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสม การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นด้านวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นยังประสบปัญหาทรัพยากรมีจำนวนจำกัด โดยเฉพาะโสตทัศนูปกรณ์ ครูผู้สอนไม่สามารถยืมโสตทัศนูปกรณ์มาใช้ได้ตรงตามเวลาที่ต้องการจะใช้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะแหล่งวิทยุการแต่ละแห่งได้จัดทำโสตทัศนูปกรณ์ จำนวนน้อย อาจเนื่องมาจากมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ จึงทำให้โสตทัศนูปกรณ์ที่จัดทำขึ้นมาไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ครูผู้สอนขาดเอกสารแนะนำรายชื่อโสตทัศนูปกรณ์ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้บริการได้

3. การใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่โรงเรียนศึกษาใต้ต้นได้แก่ ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนจากทรัพยากรธรณี (ดิน หิน แร่) และสัตว์ประเภทต่าง ๆ ผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนจะได้เรียนจากสื่อของจริงนับว่าเป็นประสบการณ์ตรง เนื่องจากทรัพยากรเหล่านี้สามารถนำเข้ามาเป็นสื่อในห้องเรียนได้ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง ลักษณะการใช้ที่รองลงมาได้แก่ การพานักเรียนออกไปตั้งค่ายพักแรมจากป่าไม้ภูเขา ผู้วิจัยเห็นว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านกิจกรรมลูกเสือมีประโยชน์สำหรับนักเรียน จะต้องมิ

การพักแรมซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญของลูกเสือ จะไปพักแรมตามป่าเพื่อให้ได้ประสบการณ์ตรง นับว่าเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างถูกต้องเหมาะสม จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความคิดและสติปัญญาดีขึ้น มีพลังความสามารถในอันที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกรัก และหวงแหนเกิดความตระหนักที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนและการศึกษาออกสถานที่ทำให้นักเรียนเห็นความจริง มีประสบการณ์ตรง ได้เปลี่ยนแปลงบรรยากาศลดความเครียดในห้องเรียน เกิดลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์รู้จักการเข้าสังคมและยังช่วยสร้างความสนิทสนมระหว่างผู้เรียนให้มาก แต่จากการดำเนินงานการใช้ทรัพยากรของ โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น ยังประสบปัญหาคือขาดการอนุรักษ์เพื่อการศึกษา จากสภาพปัจจุบันทรัพยากรถูกทำลายเป็นอันมากเนื่องจากประชากรของประเทศเพิ่มขึ้น ความต้องการใช้ทรัพยากรก็เพิ่มขึ้นทรัพยากรธรรมชาติจึงถูกใช้มากขึ้นจึงขาดการอนุรักษ์เพื่อการศึกษา ปัญหาแหล่งทรัพยากรมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาดังกล่าวมักเกิดขึ้นกับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสอดคล้องกับงานวิจัยของชำนาญ วัฒนะ (2529) ที่ว่า "โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในท้องถิ่นมีแหล่งทรัพยากรจำนวนน้อย" ส่วนปัญหาระยะทางอยู่ห่างไกล โรงเรียนขนาดใหญ่ที่อยู่ในตัวเมืองใหญ่ ๆ มักจะไม่ประสบปัญหานี้ จากผลการวิจัยของ วิชัย จันทรเทพา (2519) ที่พบว่า ครูผู้สอนในเมืองหลวงมีการใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนมากกว่าครูผู้สอนในส่วนภูมิภาค ผู้วิจัยเห็นว่าระยะห่างไกลการเดินทางไม่สะดวก ครูผู้สอนจึงมุ่งใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเท่าที่มี ในปัจจุบันมีความพยายามที่จะรักษาสิ่งแวดล้อมให้คงสภาพเดิมตามธรรมชาติหรือสถานที่ที่สร้างจำลองธรรมชาติเช่น สวนสัตว์ วนอุทยาน ปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติให้มีความสะอาด จุดประสงค์หนึ่งนอกจากจะให้ความรู้ เพลิดเพลินเป็นการสะสมตัวอย่างทรัพยากรธรรมชาติ เช่น พืช สัตว์ และดิน หิน แร่ เก็บไว้เป็นหลักฐานการศึกษาค้นคว้าและวิจัย

4. การใช้ทรัพยากรสังคม ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการใช้ทรัพยากรสังคมของโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น ได้แก่ ใต้ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยตรง ผู้วิจัยเห็นว่าวัฒนธรรมประเพณีเป็นมรดกตกทอดสังคมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา แสดงถึงความเจริญทางอารยธรรมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางสังคม เป็นกรอบหรือแนวการปฏิบัติตนของคนในสังคมนั้น

ประเพณีในท้องถิ่นจังหวัดพะเยามีอยู่มากมาย เช่น ประเพณีสลาภกัตต์ การรดน้ำดำหัว การเรียกขวัญ การยกช่อฟ้า เป็นต้น โรงเรียนได้จัดให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยตรง เพื่อเป็นการส่งเสริมประเพณีตลอดจนอนุรักษ์ประเพณีเหล่านี้ให้คงอยู่ นอกจากนี้ยังมีลักษณะการใช้อื่นได้แก่ นำข้อมูลมาจัดนิทรรศการ และจำลองสถานการณ์โดยเฉพาะวันสำคัญต่าง ๆ โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น ได้นำข้อมูลมาจัดนิทรรศการตามบ้านในบริเวณโรงเรียน ห้องสมุดเพื่อให้ นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น การมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จะเป็นการช่วยนักเรียนเป็นคนช่างสังเกต จดจำประเพณีวัฒนธรรม เห็นความสำคัญและซาบซึ้ง ในคุณค่ามรดกทางสังคมที่บรรพบุรุษได้สั่งสมสืบต่อกันมา ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการใช้ทรัพยากรสังคมของ วรลักษณ์ รัตติกาลชลากร (2525) ดังนี้ " ใช้วิธีการแนะนำหรือพานักเรียนออกไปร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น การทำบุญ เวียนเทียนในวันสำคัญทางศาสนา โดยใช้วิธีการมอบหมายให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งอื่น ๆ" การใช้ทรัพยากรสังคมในปัจจุบันยังประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ขาดการอนุรักษ์เพื่อการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าสภาพความเจริญทางเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป อีกทั้งสภาพสังคมก็เริ่มเปลี่ยนจากสังคมชนบทมาเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของประชาชน ปัญหาการใช้อีกประการหนึ่ง คือทรัพยากรมีคุณภาพไม่เพียงพอที่จะใช้ เป็นต้นแบบ ผู้วิจัยเห็นว่า วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ยิ่งในสภาพสังคมปัจจุบันได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตก ประเทศชาติมีความพัฒนามากเท่าไร ประเพณีวัฒนธรรมถูกละเลยมากขึ้น การศึกษาหาความรู้ และการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่นช่วยธำรงความเป็นไทย การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานวิชาการเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไปตามกระแสวัฒนธรรมตะวันตก

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้ ในระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

1. ควรจัดโครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ที่นำมาใช้ใน งานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาแก่ครูอาจารย์ในสังกัด

2. ควรมีการมอบหมายให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือกลุ่มโรงเรียน รวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น แต่ละประเภทที่นำมาใช้ในงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น ได้พร้อมทั้งเผยแพร่และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น
3. ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ ในการดำเนินงานการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อกิจกรรมดังกล่าวนี้ประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะสำหรับ โรงเรียนประถมศึกษา

1. ควรจัดทำแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นที่นำมาในงาน วิชาการ
2. ควรมีการจัดให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษาไปศึกษาหาความรู้จากผู้ มีความรู้ ความสามารถ ผู้ชำนาญเฉพาะด้านในท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อจะ ไม่ต้องเชิญวิทยากร มาบ่อย ๆ ซึ่งเป็นการประหยัดทั้งงบประมาณและเวลาด้วย
3. ควรสำรวจทรัพยากรท้องถิ่นแต่ละประเภท ในเขตบริการของ โรงเรียน ประถมศึกษาดีเด่น มีทรัพยากรประเภทอะไรบ้าง แล้วบันทึกรายละเอียดไว้ และมีการ ส่งเสริมให้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรจะศึกษาเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานวิชาการโรงเรียน ประถมศึกษาดีเด่น ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอื่น ๆ
2. ควรจะศึกษาถึงความต้องการในการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในงานวิชาการ ของครูวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น